

IN DEN BEGINNE WAS ER...

~~HET WOORD~~

ER
CUS

DOOR LIV LAVEYNE

Woorden, woorden, woorden. Buiten het circus heeft het woord 'circus' vaak een negatieve bijklank van 'ongeorganiseerd', 'chaotisch', 'luidruchtig', 'onprofessioneel': het politieke circus, het mediacircus, het huishouden als een niet te managen circus... Daarnaast is er een ganse waslijst aan circusdiscipline gerelateerde woordenschat: er zijn bibliotheken vol te vinden over jongleren, acrobatie of bascule met elk hun terminologieën. Maar hoe spreken we over circus, tussen de regels van het spreekwoordelijke en de techniek?

Circus is een belichaamde praktijk meestal zonder woorden. Het was ooit zelfs een verplichting! Omdat het circus te populair en concurrentieel werd bevonden met het theater werd in Frankrijk in 1807 door de Parijse *conseil* beslist dat er voortaan in het circus geen woorden meer mochten worden gebruikt. Deze zogenaamde '*patent laws*' verplichtten het circus om zich te onderscheiden van het theater: zo werd circustheater beperkt tot enkel nog mimeshows en *harlequinades* (acrobatische pantomime) of mochten circussen enkel nog paarden en

aanverwante attracties tonen.

Misschien is het daarom dat we er binnen het circus zo lang het zwijgen toe hebben gedaan? Zeker in Vlaanderen. We zijn een circusvolk van daden, niet van woorden. Toch raakt het circusveld steeds meer bewust van de noodzaak van woorden in de relatie tussen denken en doen en als brug naar de buitenwereld. Want het is niet omdat er niet veel gesproken wordt op scène, dat er over circus niet gesproken kan en moet worden, méér nog: er valt heel veel *over* en *voor* te zeggen. In deze verdiepende publicatie van het Circuscentrum onder de titel *Popcorn: circus & woord* duiken we in de fascinerende relatie tussen circus en woord met een focus op circuswoordenschat, -kritiek en -feedback ofwel *woorden in circus*, *circus in woorden* en *weer-woord*.

Laat het een uitnodiging zijn om nog meer te schrijven, te spreken, samen te bespreken, het woord te nemen en te geven, naar een gedeelde taal te zoeken, nieuwe woorden uit te vinden, en vooral ook tussen de regels bedachtzame of dromerige stiltes toe te laten, omdat circus nu eenmaal veel meer kan zeggen dan woorden. ●